

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ НА РИНКУ ПРИРОДНОГО ГАЗУ: ТЕНДЕНЦІЇ ОСТАННЬОГО ДЕСЯТИЛІТТЯ

Семенюк К.А.

Науковий керівник – Сідак В.С., канд. техн. наук, професор

Актуальність проблеми: На сьогоднішній день обсяг власного видобутку природного газу не дозволяє Україні бути енергетично незалежною державою. У зв’язку з цим має місце транспортування газу через українські кордони для потреб внутрішніх промислових та побутових споживачів. Одним із напрямків міжнародної діяльності України на світовому ринку енергоносіїв є зовнішня торгівля ресурсом природного газу, як ввезення (імпорт) та вивезення (експорт).

Наукова новизна роботи: Проаналізовано динаміку українського імпорту в категорії природного газу, з 2006-2017р., завдяки цим графікам можна відслідкувати кількісні та структурні зміни (рис. 1).

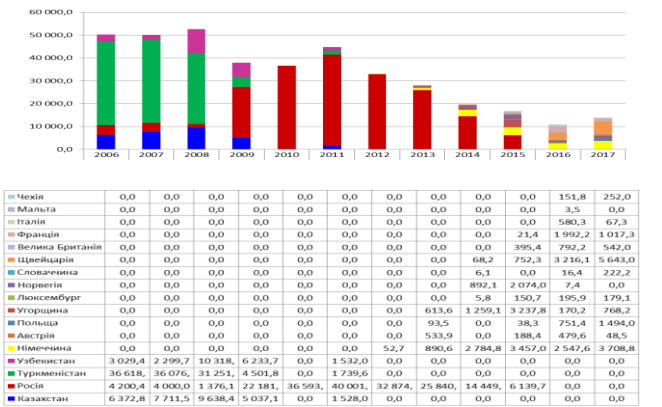

Рисунок 1 - Динаміка обсягів імпорту природного газу в Україну, млн.куб.м.

Мета: зробити короткий огляд Українського газового імпорту та експорту . За підсумками 2006 року в Україну було імпортовано 50,221 млрд.куб.м. природного газу. Найбільшу питому вагу складає газ із Туркменістану (73%), на другому місці знаходяться газові надходження з Казахстану (12,6%), третім за обсягом став російський газ (8,4%). Подібний рейтинг із чотирьох країн-постачальників мав місце й 2007 року, коли обсяг імпорту склав 50,087 млрд. куб. м.

У 2008 році обсяг проімпортованого природного газу зріс майже на 5% і склав 52,583 млрд.куб.м. Перше місце в рейтингу незмінно посідає Туркменістан (59,4%), хоча порівняно з попередніми роками

обсяги постачання газу з цієї країни зменшилися більше ніж на 13%. Друге місце цього разу займає Узбекистан (19,6%), третє – Казахстан.

У 2016 році Україна вперше не купувала жодного кубічного метра російського газу, натомість увесь обсяг у майже 11 млрд.куб.м. надійшло від західноєвропейських партнерів. У рейтингу країн-партнерів з'явилися новачки, а саме: Чехія, Мальта та Італія. Найбільша частка припала на Швейцарію (29,5%), Німеччину (23,4%) та Францію (18,3%). Загальна кількість країн-постачальників газу цього року досягла 13-ти.

За підсумками 2017 року в Україну було імпортовано 13,942 млрд.куб.м. природного газу. Найбільшу питому вагу складає газ зі Швейцарії (40,5%). Другою за питомою вагою імпортованого газу є Німеччина (26,6%), третє місце займає Польща (10,7%) а четверте – Франція (7,3%). Перший квартал 2018 року Україна завершила з обсягом 1,592 млрд.куб.м. імпортованого природного газу з восьми західно Європейських країн. Лідерами серед країн-постачальників стали Швейцарія (40,3%), Німеччина (31,6%) та Польща (12,4%).

Другим можливим напрямком зовнішньої торгівлі є експорт. Український газовий експорт відбувався до 2010 року включно. У період 2006-2010 рр. реалізація газу здійснювалася лише сусідній Польщі та у відносно невеликих обсягах.

Підсумовуючи короткий огляд газового імпорту України, можна стверджувати, що відбувся кардинальний поворот на 180 градусів зі Сходу на Захід. Наразі Україна успішно дотримується політики сталої диверсифікації джерел імпорту газового ресурсу та продовжує рухатися в даному напрямку. Слід відзначити, що чинний уряд України має досить оптимістичні погляди у майбутнє енергетичної ситуації в державі, які були зафіксовані в офіційному документі «Енергетична стратегія України на період до 2035 року» та оприлюднено у вересні 2017 року.

1. Фахово орієнтований інтернет-сайт: Зовнішня торгівля України на ринку природного газу: тенденції останнього десятиліття[Електронний ресурс].-: / <https://skattrade.com/analitika/zovnishnya-torgivlya-ukra%D1%97ny-na-rynku-prirodnogo-gazu-tendenci%D1%97-ostannogo-desyatlittya/>